

Lutkovna kritika

Radikalno drugačna (ne)smrtna ljubimca

Legendarna, tragična Romeo & Julija po motivih Shakespeara zelo neobičajno v priredbi Andreja Jakliča in režiji Jake Ivanca v **Lutkovnem gledališču** Ljubljana

UROŠ SMASEK

Posebej predstavljati zagotovo ni treba legendarnih, tragičnih, nesmrtnih oziroma naposled smrtnih ljubimcev Romea in Julije avtorja **Williama Shakespeara**, ju pa je vedno znova dobrodošlo videti v različnih uprizoritvah (tudi filmskih) ter si ju je vsaj še ob ravno nedavni operni uprizoritvi avtorja **Charles Gounoda** v SNG Maribor treba ogledati v radikalno drugačni lutkovni uprizoritvi, premierno izvedeni 27. maja na Velikem odru Lutkovnega gledališča Ljubljana (LGL; v koprodukciji z Gledališčem Koper) po motivih Shakespeara v soavtorstvu bolj ali manj lutkovno prekaljenih ustvarjalcev: v priredbi in dramaturgiji **Andreja Jakliča** ter režiji in na scenografiji **Jake Ivanca**, na glasbo **Davorja Hercega** in v lutkovni likovni podobi tudi filmsko prekaljenega **Mihe Knifca**. Zaradi vsega tega je uprizoritev že na prvi pogled (in posluš) zelo neobičajna.

Radikalno drugačna se pod malce prilagojenim naslovom Romeo & Julija lahko zdi formalno (če navedemo zgolj za ilustracijo) skoraj tako kot nepozabna, radikalno drugačna filmska uprizoritev Romeo + Julija (Romeo + Juliet, 1996) v viziji slovitega Avstralca Baza Luhrmanna (zatem legendarni muzikal Moulin Rouge! ...), s tem da sta uprizoritvi med seboj popolnoma različni in da jima je skupna izključno radikalna drugačnost, ki pa je pri obeh medsebojno prav tako radikalno

drugačna. Morda še najbolj skupno jima je lahko to, da sta tudi izrazito glasbeni, s tem da v primerjavi z Luhrmannovo, recimo, radikalno modernizirano uprizoritvijo, uglasbeno v popu oziroma rocku (kar je Luhrmann še radikaliziral v Moulin Rouge!), sta lutkovna Romeo & Julija uglasbena skoraj na način muzikala in poleg tega precej jazzovsko, ponekod že tudi kot v tako imenovanih "jam sessionih".

Bistveno drugačna nasploh pa je lutkovna uprizoritev v tem, da se vsaj izstopajoče ne zdi niti zares modernizirana, temveč nekako brezčasna, niti poudarjeno čustvena oziroma, recimo, patetična, ampak kot da je izrazitejša čustvenost domišljeno prihranjena za neizogibno tragični konec (ne)smrtnih ljubimcev. Poleg tega se njuna zgodba ne dogaja na klasično razkošnem, niti moderniziranem, a pravzaprav niti na brezčasnem, ampak bolj že kar brezprostornem prizorišču, namreč na "revni" temni sceni, ki pa v svoji strukturiranosti na več nivojih dovolj nazorno nakazuje oziroma poudarja tudi določene nepogrešljive prizore, recimo, z

ljubimcema na znamenitem balkonu. Toda, temna scena predvsem učinkovito izpostavlja like v uprizoritvi, nadvse sugestivne mimične lutke (z obrazno, se pravi, ustno mimiko), ki jih skupaj z **Martino Maurič Lazar** kot Julijo in **Iztokom Lužarjem** kot Romeom nastopajoči **Brane Vižintin**, **Miha Arh**, **Gašper Malnar**, **Asja Kahrmanovič**, **Sonja Kononenko**, **Maja Kunšič** in **Jernej Slapernik** oživljajo pred (nad ...) seboj.

Najbolj radikalno drugačno tako rekoč pa učinkuje pohvalno to, da liki niso stereotipno razdeljeni na že na prvi pogled zelo simpatična naslovna junaka in na, recimo, bolj ali manj antipatična "tabora" njunih med seboj sovražnih družin, temveč da med njimi vsemi skupaj, ki so vsak po svoje skoraj ekspresivno ali celo nekoliko karikirano sugestivni, ni črno-bele delitve, temveč da je vsakdo od njih obenem lahko delno simpatičen in antipatičen. Pač tako, kot je že (tudi) v življenju. Razne "neshakespearevske" duhovite domislice pa so le še "začimbe".

Izrazitejša čustvenost v radikalno drugačni lutkovni uprizoritvi Romea & Julije domišljeno prihranjena za neizogibno tragični konec (Nejc Saje / arhiv [LGL](#))